

Valokuvauksen perusteita verkosta –
Jyväskylän aikuiskoulutuksen valokuvauksen verkko-
oppimismateriaali

Tampereen ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelman tutkintotyö
AMK-täydentävät
Kevät 2005
Simo Peteri

OPINNÄYTETIIIVISTELMÄ

Osasto: Viestintä	Erikoistumisala
Tekijä Simo Peteri	
Työn nimi: Valokuvauksen perusteita verkosta – Jyväskylän aikuisopiston valokuvauksen verkko-oppimismateriaali	
Lopputyön laji: mediatyö/raportti	
Työn valmistumisaika: 29.4.2005	Sivumäärä: 28
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön pedagogisena tavoitteena oli tarkastella valokuvaamisen oppimisen mahdollisuuksia verkon välityksellä ja käytännöllisenä tavoitteena luoda verkkomateriaalia omaan opetuskäyttöön niin kontaktiopetuksen tueksi kuin opiskelijoiden itsenäiseen opiskeluunkin.</p> <p>Työssä tarkastellaan verkkoa yhtenä oppimisympäristön osana ja sen konkreettisena tuloksena syntyi Jyväskylän aikuisopiston audiovisuaalisen viestinnän valokuvatuotannon opintokokonaisuuteen verkkomateriaalia. Verkkomateriaalin tavoitteena on toimia valokuvauksen perusteiden oppimateriaalina niin etäopiskelussa kuin kontaktiopetuksen tukenakin. Lisäksi toteutettiin myös verkkogalleria, joka toimii tehtäväkuvien palautus- ja kommentointipaikkana sekä julkisena opiskelijoiden kuvien ja oppilaitoksen valokuvauksen koulutuksen esittelypaikkana.</p> <p>Verkkomateriaali valmistettiin kontaktiopetuksessa käytettävän kurssisuunnitelmien pohjalta kattamaan tavallisimpia valokuvauksessa tarvittavia perustietoja ja -taitoja.</p> <p>Työn edetessä tärkeiksi teemoiksi nousivat tekemällä oppiminen, tehtävien palauttaminen ja palautteen saaminen sekä opettajalta että opiskelijatovereilta. Samalla kuvien asettaminen julkisesti arvioinnin kohteeksi yleisemminkin nähtiin kasvattavan motivaatiota tavoitella laadukasta ja viimeistelyä työn tulosta.</p> <p>Alkuperäisen tavoitteen, asiasisältöä tarjoavan oppimateriaalin, ohessa vahvimmin tulevaisuudessa kehittyväksi osaksi nähtiin opiskelijoiden kuviin, niistä saatavien palautteisiin sekä erilaisiin esimerkkikuviin ja ohjeisiin perustuva, jatkuvasti monipuolistuva verkkogalleriaympäristö.</p>	
Aineisto: verkkomateriaali http://opix.jaiko.fi/valokuvatuotanto	
Asiasanat: valokuvaus, verkko-oppiminen, oppimateriaali, aikuiskoulutus, etäopiskelu	
Säilytyspaikka: TAMK, TTVO kirjasto	
Muita tietoja	

THESIS		SUMMARY	
Department: Media Production		Area of specialisation:	
Author: Simo Peteri			
Title: Basic photography in the net - internet course material of photography for Jyväskylä adult education institute			
Sort of Final Thesis: Written / Project			
Date: 29.4.2005		Number of pages: 28	
<p>Summary:</p> <p>The purpose of this thesis was to study the possibilities of learning photography through the medium of internet. The practical purpose was to create the material for both the contact learning situation and independent studies.</p> <p>How webmaterial is a part of the learning environment was researched in this thesis. One concrete result was the first part of the webmaterial concentrating on the basics of the photography. Also was carried out the webgallery, which is working as a place for picture exhibition, course assignment return and comments. The most coming up themes were firstly the concept of learning based on the work activities and secondly the feedback of the photographs. The feedback from the fellow students and trainers was conceived as equal. The public webgallery also worked as an effective motivator for the students when the best quality of photographs and the finishing of the works was underlined.</p> <p>The conclusion of the thesis was the need of developing and refining the webgallery, which will contain examples of different kind of solutions of picture making and critics of students photographs. The original purpose, the fact based web material, seemed not to be the best possible format for building up the learning environment for studying photography.</p>			
Material: webmaterial http://opix.jaiko.fi/valokuvatuotanto			
Key words: photography, web based learning, learning material, independent learning, adult education			
Filing: TAMK, TTVO library			
Other information			

SISÄLLYS

1 Johdanto	5
2 Oppimisympäristöt	6
2.1 Etäopiskelu	6
2.2 Kontaktiopetus oheismedioineen	7
2.3 Tietoverkko oppimisympäristönä	8
3 Valokuvatuotannon verkkokokonaisuuden suunnittelu	10
3.1 Kurssikuvaukset	11
3.2 Verkkomateriaalin sisältö	12
3.3 Kuvaustehtävät ja tekemällä oppiminen	12
3.4 Kuvaustehtävien palauttaminen ja palaute verkkoympäristössä	12
4 Valokuvatuotannon verkkomateriaalin käytännön toteutus	14
4.1 Sivukarttasuunnitelma	14
4.2 Ulkoasun valmistaminen	15
4.3 Flash –sovellukset	18
4.4 Kuvat ja kuvaparit	19
4.5 Kuvankäsittely	20
5 Galleria	21
6. Kokemuksia verkkomateriaalin valmistamisesta ja kehittämisestä	24
6.1 Galleria ja sen tulevaisuus	25
6.2 Keskustelufoorumi	26
Yhteenveto	27
Lähteet	28
Liitteet	28

1 JOHDANTO

Tarkastelen tässä opinnäytetyössä valokuvaamisen oppimisen mahdollisuuksia verkon välityksellä. Esimerkkitapauksena on Jyväskylän aikuisopiston viestintäosastolla tarjottavien valokuvauksen kurssien yhteydessä käytettävä verkkomateriaali ja sen suunnittelu ja valmistaminen. Opinnäytetyönä olen toteuttanut valokuvauksen perusteisiin, tekniikkaan ja ilmaisuun keskittyvän verkko-oppimateriaalin audiovisuaalisen viestinnän perustutkinnon koulutukseen liittyvän valokuvatuotannon kurssien pohjalta. Verkkomateriaaliin liittyy myös kaikille opiskelijaryhmille avoin galleria, joka on tehtävien palautuksen, kommentoinnin ja vapaan kuvamateriaalin kokoava foorumi.

Verkkomateriaalin tarkoituksena on lisätä mahdollisuuksia opiskella valokuvausta sekä koulutuksiemme kurssisuunnitelmien ja -aikataulujen mukaan että omaehtoisesti taitojaan kehittäen. Materiaalin sijainti verkkoympäristössä ottaa huomioon erilaisia oppimisen tapoja. Se toimii etäopiskelun runkona lajiteltuine aihepiireineen ja niihin liittyvine tehtävineen. Toisaalta sitä voi käyttää kontaktiopetustilanteessa oppimateriaalina, jolloin erilaisia esimerkkejä on saatavilla samasta lähteestä.

Olen opettanut valokuvausta erilaisissa yhteyksissä muutaman tunnin pikakursseista 3 vuotta kestäviin syventäviin kokonaisuuksiin. Lähes jokaisessa koulutuksessa on ilmennyt tarve muistiinpanoihin tai pysyviin tiedonlähteisiin, joista kerrata asioita. Erilaisten oppikirjojen saatavuus voi olla epävarmaa ja monisteiden tiedot vanhenevat toisinaan nopeastikin ajan kuluessa. Verkkomateriaalin etuna on nopea päivitettävyyys ja monimuotoiset mahdollisuudet erilaisiin kuvallisiin tai muihin valokuvauksen ilmiötä havainnollistaviin tekniikoihin. Interaktiiviset multimediasovellukset ja kuvat teksteineen toimivat tehokkaasti tiedon jakajina ja oivallusten moottoreina.

2 OPPIMISTYMPÄRISTÖT

Käsitteellä oppimisympäristö tarkoitetaan paikkaa, tilaa, yhteisöä tai toimintakäytänteitä, joiden voidaan potentiaalisesti nähdä edistävän oppimista. (Manninen&Pesonen 1997, 268). Oppimisympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu opiskelijan ympärillä olevista oppimista edistävästä elementeistä. Oppilaitos voi tarjota opiskelijalleen niin välineellisiä kuin sisällöllisiä mahdollisuuksia oppimiseen. Luokahuoneen ja ammattialaan liittyvien teknisten laitteistojen lisäksi tärkeää on myös opintokokonaisuudet tarkoituksenmukaisine suunnitelmineen sekä oppimista tukevat opintojen ja opiskelun ohjausprosessit. Myös työ, koti ja vapaa-ajan harrastukset saattavat antaa lisäarvoa oppimiselle esimerkiksi tarjoamalla kokeilualustan opituille tiedoille ja taidoille.

2.1 Etäopiskelu

Perinteinen luokkaopetus on ollut jo pitkään varsinkin aikuiskoulutuksessa vähenemässä. Aikuisten opiskelijoiden elämäntilanteet tavallisimmin ansiotyön ja perheen vaatimusten vuoksi rajoittavat mahdollisuuksia osallistua tiiviiseen kontaktiopetukseen. Etätyöskentely on usein ainoa mahdollisuus saavuttaa oppimistavoitteita. Etäopiskelu voi parhaimmillaan olla jotain muutakin kuin pelkkien etätehtävien konemaista puurtamista, jos mahdollisesti arjessa olevat työn tai vapaa-ajan toimet luonnollisesti integroituvat opiskeluun. Erilaisten elämäkokemuksien hyväksikäyttö auttaa sisäistämään opittavia asioita parhaiten. Opintojen henkilökohtaistaminen on etäopiskelun tärkeä työväline, jolla pyritään suuntaamaan oppiminen samalla tutkintotavoitteeseen, sekä opiskelijan mielenkiinnon kohteiden mukaan. Opintokokonaisuuksien ja tutkintojen kokonaiskuvan hahmottaminen on usein kuitenkin vaikeaa monien valinnaisten mahdollisuuksien vuoksi.

Etäopiskelun vaativuus kiteytyy usein opiskelijoiden oman ajankäytön hallintaan ja motivaatioon, kun kontaktiopetukselle luonteenomainen vuorovaikutusprosessi, jatkuva kannustus ja jatkuva edistymisen seuranta jää vähäiseksi. Kouluttajan on myös vaikea hallita kokonaisia ryhmiä, joissa on useita erilaisen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tehneitä opiskelijoita. Oppilaillemme järjestetyn verkkokurssin Opiskelutaidot (1 ov 19.1.- 8.2. 2005) yhteydessä tehtiin kysely oppimisen muutoksista.

Aiheena oli perinteisestä verkko-opiskeluun siirtyminen. Vastauksissa verkko-oppimiseen liitettiin henkilökohtaisista ominaisuuksista vastuuntunto, itseohjautuvuus ja itsekuri. Hyvä organisointikyky nähtiin myös varsin tärkeänä taitona oppimisen hallinnassa. Organisointia helpottaa, jos kurssilla on selkeä tavoite, jotka on helppo tiedostaa. Osa opiskelijoista piti itsenäisen verkkotyöskentelyn ongelmana sitä, etteivät he saa mahdollisuutta ryhmäytyä ja saada vertaispalautetta toisiltaan, jolloin myös omien opintojen eteneminen on vaikeasti seurattavissa. Vastaavasti toinen ryhmä koki yhteisen keskustelun helpommaksi verkon välityksellä, koska saivat mielestään paremmin esille mielipiteitään kirjoittamalla käytävissä keskusteluissa. Asiaan vaikutti myös se, ettei keskustelua tarvinnut käydä juuri tietyllä hetkellä, vaan aiheita voi kommentoida ajasta riippumatta.

Oppimisympäristön muodostuminen on siis opiskelijan ja oppilaitoksen tarjoamien resurssien kokonaisuus. Kontaktiopetuksesta etätyöskentelyyn siirryttäessä myös oppimisympäristö käytännössä laajenee. Opiskelija joutuu etätyötä tehdessään tiedonhankinnassa turvautumaan usein monenlaisiin erilaisiin tietolähteisiin. Oppimateriaalina on perinteisesti ollut kirjatieto, joka yhdistettynä internetin laaja-alaiseen tiedon määrään muodostaa nykyään käytetyimmän tiedonhakufoorumin. Verkkomateriaalin etuna on tiedon vaihtelevuus. Tietoa haettaessa usein löydetään monenlaista lähes samankaltaista tietoa, joka luo vaihtelevuutta näkökulman, kulttuurierojen tai esitysmedian välillä. Tästä on etua oppimiselle siten, että tiedonhakija joutuu rakentamaan oman näkemyksensä asiasta, sekä punnitsemaan käsillä olevan tiedon oikeellisuuden ja tarpeellisuuden. Aikaisemmin esittelemäni kyselyn mukaan opiskelijat olivat netissä olevaan tietoon kriittisiä helpommin, jos tiedon toimittaja tuntematon.

2.2 Kontaktiopetus oheismedioineen

Perinteinen kontaktiopetuksen hyvänä puolena voidaan pitää tilanneherkkyyttä. Opetuksessa on mahdollisuus reagoida nopeasti tilanteisiin, jotka syntyvät esimerkiksi eritasoisista opiskelijoiden huomioonottamisesta tai ajankohtaisuudesta. Lisäksi luokkaopetus on varsin tehokasta, koska samanaikaisesti voidaan välittää tietoa isollekin ryhmälle persoonallisesti esitettynä. Opettajalla on esitystapaansa liittyviä persoonallisia tapojaan, joilla hän voi korostaa esittämänsä asian tärkeyttä luonnollisella

tavalla ja vähentää virheellisten tulkintojen mahdollisuutta. Samalla kuulijalla on mahdollisuus tarkentaa välittömästi epäselväksi jääneitä kohtia. Eikä sovi unohtaa koko ryhmän vuorovaikutusta, jolloin esimerkiksi aiheesta käytävät keskustelut nopeasti saattavat tuoda esille useampia erilaisia näkökulmia. Kontaktiopetuksessa on mahdollisuus myös yhdessä tekemiseen, jolloin työskentelytavat nähdään konkreettisesti mallioppimisen kautta. Tosin syvempi osaaminen taitoa vaativissa ammattitehtävissä saavutetaan vasta yksilön henkilökohtaisessa harjaantumisessa soveltavien tehtävien tai aiheeseen liittyvien työtehtävien kautta. Opetettaessa ammattiaineita oheismateriaali on usein käytännönläheistä ko. ammatintaidon toimintaan ja tuloksiin liittyvää esimerkkimateriaalia. Ammattiaineiden opettajien tai vierailevien luennoitsijoiden työhistorian kuuleminen auttaa parhaimmillaan opiskelijaa suhteuttamaan omat taidolliset tavoitteensa ja ammattitaitonsa tason.

Kontaktiopetustilanteessa oheismateriaalien kirjo voi olla laaja. Opetustilanteeseen voi esityslaitteistojen ja tilojen niin salliessa tuoda kaikenlaista oheismateriaalia ja tilanteessa, jossa vaikea siirreltävyys ja konteksti niin vaatii, on mahdollista myös viedä ryhmä paikanpäälle. Esimerkiksi taidenäyttely voi olla tärkeää nähdä siinä tilassa mihin se on pystytetty.

2.3 Tietoverkko oppimisympäristönä

Tietoverkon luonne oppimisympäristönä kehittyy jatkuvasti. Sähköinen tiedonsiirto pitää sisällään monenlaisia medioita, joiden viestintätapa eroaa toisistaan. Verkossa voidaan välittää nopeasti tietoa tekstillä, kuvilla, äänellä, liikkuvalla kuvalla tai niiden yhdistelmillä. Multimedian keinot tuovat oppimateriaaliin lisää havainnollisuutta, joka ainakin valokuvauksen opettamisessa on tervetullutta. Kuvaesimerkit selityksineen ja erilaiset interaktiiviset sovellukset toimivat tehokkaasti oppimisen edistäjinä.

Tietoverkon käytön lisääntyessä myös käyttäjien erilaisuus tulee esille. Henkilö-, harrastus-, koulutus- ja työhistoriasta riippuen tietoverkon käyttäjät ovat taidoiltaan varsin erilaisia. Taitotason ollessa olematon tai hyvin vähäinen, oppimiseen käytettävä energia hukkuu helposti tietokoneen ja tietoverkon käyttöliittymien logiikkaan törmätessä. Usein edessä saattaa olla tilanne, jossa esimerkiksi tehtäviä tai opetukseen liittyviä tietoja kysellään puhelimitse tai paikan päällä käyden, koska niitä ei ole

löydetty käytettävästä oppimisympäristöstä. Erilaisten sovellusohjelmien ja tietojärjestelmän hallinta kehittää tietokoneen ja tietoverkon logiikkaan liittyviä taitoja, jolloin harvoin monimutkaisetkaan tietokoneen käyttöön liittyvät toiminnot eivät tuota vaikeuksia.

Internetissä surffailun luonteeseen näyttäisi kuuluvan levottomuus ja silmäilevä hakutekniikka. Hyperlinkkejä klikkailemalla on helppo ajautua kauas alkuperäisestä lähtökohdasta tietoa etsiessään. Löytöjä usein tehdään nopeasti sivustolla olevien kiinnostavimpien elementtien perusteella. Hyvä oppimateriaali antaa käyttäjälle mahdollisuuden vapaasti hakea juuri sitä tietoa mitä hän tarvitsee, mutta ohjailee myös samalla näkemään lisää oppimistarpeita. Tämän vuoksi opintomateriaalin kokonaiskuvan esilletuominen ja oppimateriaalin monimuotoisuus on tärkeää. Sivukarttaa tutkimalla opiskelija pääsee helposti mielikuvaan siitä, miten opintokokonaisuus rakentuu ja samalla hän voi alustavasti peilata omaa tietotasoaan sekä arvioida oppimistarpeitaan.

Verkkomateriaalin etuihin kuuluu riippumattomuus ajasta ja paikasta sekä hyvä saatavuus. Oppimateriaalia voi tarkastella kuka tahansa, jolla on mahdollisuus ja taito käyttää verkkoon kytkettyä tietokonetta. Nykyään yhä useammassa kodissakin on nopeita verkkoyhteyksiä, jolloin mahdollistuu myös ajasta riippumaton opiskelu. Jos vielä kurssikokonaisuudet ja niiden tavoitteet ja suoritukset ovat riittävän selkeästi esitetty, omassa tahdissa eteneminen helpottuu ja tuloksiakin syntyy. Usein tiukasti aikaan liittyvä oppimistapahtuma saattaa esteen tullessa jättää opiskelijan kokonaan prosessista pois. Tosin liian löysästä seurannasta ja aikarajattomuudesta saattaa syntyä vastavuoroisesti motivaation puutetta ja opiskelun eteneminen hidastuu myös siksi.

Verkkomateriaalin etuihin kuuluu myös nopea päivitettävyys. Uuden tiedon lisääminen tai vanhan tiedon korjaaminen näkyy käyttäjille heti, eikä vanha tieto jää häiritsemään esimerkiksi päällekkäisyydellään uuteen tietoon nähden. Parhaimmillaan verkossa käytettävä opetusmateriaali on silloin, kun sitä käytetään aktiivisesti myös kontaktiopetuksen oppimateriaalina. Tällöin herkkyys kehittää materiaalia ja korjata vanhentunutta tai virheellistä tietoa on aktiivista.

3 VALOKUVATUOTANNON VERKKOKOKONAISUUDEN SUUNNITTELU

Jo pitkään on huomattu aikuisopiskelussa ongelmaksi koulutuksen aikataulun soveltuvuus kaikille ryhmän jäsenille. Poissaoloja tulee väistämättä, jolloin opiskelija saattaa menettää tärkeitä oppimistapahtuman vaiheita, kuten esimerkiksi aiheen orientoinnin. Tämä on aiheuttanut paineita valmistaa luentomateriaalia jaettavaksi. Visuaalisen aiheen luonteeseen ei sovellu hyvin tekstipainotteiset monisteet, joten verkkomateriaali kaikkine visuaalisine ja multimediatekniikan mahdollisuuksineen ratkaisee ongelmaa paremmin. Toisaalta verkkomateriaalia voi joissain tapauksissa käyttää myös ennakko-orientointiin, jolloin aiheenkäsittely voidaan suoraan aloittaa syventävämmiin tai harjoitustehtävän purkamisella.

3.1 Kurssikuvaukset

Valokuvatuotannon opintokokonaisuus oppilaitoksessamme on suunniteltu vastaamaan näyttösuunnitelmassamme määriteltyihin ko. ammattitaitovaatimuksiin.

Koulutuksemme on valmistavaa koulutusta audiovisuaalisen viestinnän perustutkintoon, joka suoritetaan näytöin. (Opetushallitus 2001, 87) Kurssikuvaukset ovat saaneet sisältönsä näyttöjen suunnittelun kautta ja kurssien käytännön toteuttaminen on hionut nykyisen rakenteen aihesisältöineen ja painotusalueineen. Verkkomateriaalin suunnittelun pohjana on käytetty sitä kokonaisuutta, joka on muodostunut kurssikuvauksien ja käytännön kokemusten perusteella.

VK 01 KUVAAMISEN PERUSTEKNIIKAT (4 ov)

Tavoite: Kurssin suorittaneet opiskelijat osaavat käyttää erilaisia kameroita, objektiiveja ja niihin kuuluvia yleisimpiä oheislaitteita. He ymmärtävät ja hallitsevat myös valottamisen periaatteet sekä erilaisten filmimateriaalien käytön kuvaustilanteissa.

Sisältö: Kurssilla perehdytään kameroiden, objektiivien ja oheislaitteiden toimintaan sekä harjoitellaan kuvaamista ja valottamista.

Suoritustapa: Kontaktiopetus, käytännön harjoitukset, itseopiskelu ja oppimistehtävä.

Materiaalit: Kouluttajan omat materiaalit

Arviointi: Numeroarvio 1-5

Kouluttajat: Simo Peteri, Mikko Hietaharju

VK 02 MILJÖÖ JA STUDIOKUVAUS (3 ov)

Tavoite: Opiskelija hallitsee henkilö- ja tuotekuvauksen miljöössä ja studiossa erilaisissa valaisuolosuhteissa.

Sisältö: Kurssilla perehdytään henkilö- ja tuotekuvauksen valaisu- ja kuvausvälineisiin sekä kuvaustilanteiden järjestelemiseen.

Suoritustapa: Kontaktiopetus, käytännön harjoitukset, itseopiskelu ja oppimistehtävä.

Materiaalit: Kouluttajan omat materiaalit

Arviointi: Numeroarvio 1-5

Kouluttajat: Simo Peteri, Mikko Hietaharju

VK 03 TALLENTAVA JA TULKITSEVA KUVAUS (3 ov)

Tavoite: Opiskelija osaa tuottaa informatiivista kuvamateriaalia journalistisiin sekä dokumentaristisiin tarkoituksiin sekä ymmärtää valokuvan merkityksen itseilmaisun välineenä. Opiskelija kykenee tarvittaessa työskentelemään nopeasti ja vaihtuvissa olosuhteissa.

Sisältö: Kurssilla harjoitellaan lehti- ja dokumenttikuvauksen työkäytäntöjä sekä tutustutaan taidekuvaukseen.

Suoritustapa: Kontaktiopetus, käytännön harjoitukset, itseopiskelu ja oppimistehtävä.

Materiaalit: Kouluttajan omat materiaalit

Arviointi: Numeroarvio 1-5

Kouluttajat: Simo Peteri, Mikko Hietaharju

3.2 Verkkomateriaalin sisältö

Valokuvatuotannon verkkomateriaaliin tarpeellisen tiedon rajaamisen lähtökohtana on ajatus, jossa on määritelty mitä kaikkea olisi hyvä osata selviytyäkseen tavallisista valokuvaamisen tilanteista. Perustaksi tarvitsee ymmärtää, kuinka valokuva syntyy ja kamera laitteena toimii, miten eri objektiivien valinta vaikuttaa kuvaan sekä miten valottaa tilanteen mukaan oikein. Lisäksi teemoina on esille nostettu tarkentaminen, syväterävyys ja erilaisia liikkeen kuvaamisen mahdollisuuksia. Yhtenä tärkeänä osa-alueena on korostettu kuvaajan taitoa hallita kuvaustilanteita, jonka vuoksi sivustolla on perustietoa sommittelusta, rajaamisesta ja kuvakulman käytöstä sekä esittelyt erilaisista kameran oheislaitteista ja kuvausasennosta. Valokuvaaminen ei ehkä ole ihan näin yksinkertaista, mutta näitä asioita harjoittelemalla ja työstä palautetta saamalla harjaantuu varmasti samalla myös monissa muissa vaikeasti määriteltävissä taidoissa kuten esimerkiksi valokuvailmaisuus, valoilmaisuus, mallinohjaus tai tyyli.

Suunnitteluvaiheesta lähtien on itsestään selvyytensä kuulunut kuvien käyttäminen sivustolla mahdollisimman monen asian havainnollistamiseksi. Kuvat toimivat esimerkkeinä itse aiheeseen, mutta ovat samalla myös kuvia, joita voi katsella ja analysoida puhtaasti valokuvina. Valokuvaajalle onkin tärkeää harjaantua kuvien katselussa pystyäkseen analysoimaan toisten kuvaajien tekemiä ratkaisuja, joita voisi soveltaa myös omassa työskentelyssä.

3.3 Kuvaustehtävät ja tekemällä oppiminen

Kuvaustehtävät ja niistä saatu palaute on ollut kautta aikojen keskeisin oppimismenetelmä valokuvausta opiskellessa. Valokuvauksen oppimisen niin kuin melkein minkä tahansa taidon tärkeimpiä eteenpäin vieviä asioita on itse tekeminen. Tekemisen lisäksi palautteen saaminen ja sen antaminen (niin itselle kuin muillekin) kokonaisuudessaan edistää parhaiten tekijänä kehittymistä. Kontaktiopetuksessa luennot ja yhteiset kuvausharjoitukset ovat toimineet kurssin rakenteena ja aikatauluttajina. Verkon kautta opiskellessa on tärkeää nähdä kurssin rakenne selkeästi, jolloin tehtävät voivat toimia eräänlaisena runkona kokonaisuuden hahmottamiseen. Verkkosivustolta löytyy tehtäväosio, jossa kuvaustehtäviä on lueteltu aihepiireittäin. Tehtävissä pyritään ottamaan huomioon aihepiirien keskeinen sisältö ja tekemään siitä tarkoituksen mukaisia kokonaisuuksia. Tehtävälista toimii itseopiskelun materiaalina ja kontaktiopetuksen keskitettynä tehtäväpankkina. Tietystä vaiheesta valokuvausta oppivalle kaikkein parhaita osaamista kehittäviä tehtäviä ovat oikeat kuvaustyöt, joissa vastavuoroisuus asiakkaaseen tai tilaajaan luo tilanteesta monimuotoisemman ja motivoivamman. Tätä on valitettavasti vaikea oppilaitoksen puolelta tarjota. Suunnittelun yhteydessä nousi esille ajatus ylimääräisistä vapaaehtoisista tehtävistä, joita myös käyttäjät itse voivat suunnitella ja ehdottaa listalle lisättäväksi. Sinne olisi mahdollisuus myös kerätä esimerkkejä opiskelijoiden tekemistä kuvaustöistä kertomuksineen ja esimerkkikuvineen.

3.4 Kuvaustehtävien palauttaminen ja palaute verkkoympäristössä

Jo suunnitteluvaiheessa oli selvää, että verkkosivustolle olisi tarpeellista saada galleria, johon opiskelijat voisivat laittaa kuviaan julkisesti esille ja kommentoitavaksi. Se olisi paikka, jossa kuka tahansa (kouluttajat mukaan lukien) voisivat katsella ja antaa

palautetta tehtävien tuloksena syntyneistä ja muistakin sinne laitetuista kuvista. Tavoitteena oli, että galleriassa olisi jokaiselle koulutukselle oma osionsa, johon jokainen opiskelija voi myös luoda oman galleriansa.

Ajatuksena kuvaustehtävien palauttamisessa verkon kautta on yritys vaikuttaa samalla myös kuvien laatuun. Usein varsinkin opiskelun alkuvaiheessa tekniikkaan keskittyvissä harjoituksissa kuvien sisältö jää helposti sivuosaan vaikka mikään ei estäisi kuvaa olemasta samalla sekä teknisesti että sisällöllisesti mielenkiintoinen. Julkistaminen kenelle tahansa avoimessa verkkoympäristössä saa kuvientekijän panostamaan hyvään lopputulokseen vaikka kuvaustehtävä ei olisi välttämättä motivoiva ollutkaan.

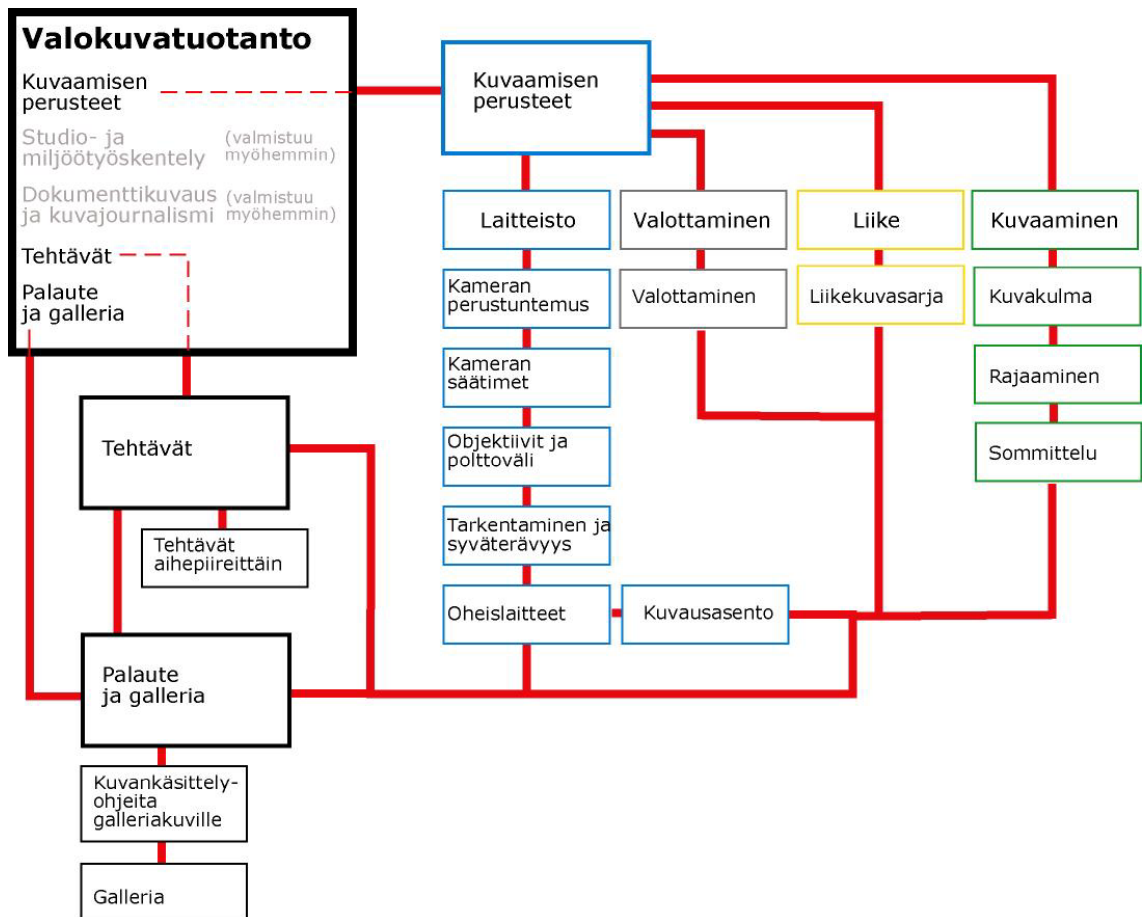
4 VALOKUVATUOTANNON VERKKOMATERIAALIN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Kun oppimisympäristön rakentamiseen käytetään kuvasarjoja, äänitteitä, videoita tai multimediaa, sisällön ja oppimistilanteen hallitsemiseksi tarvitaan käsikirjoitus. Hyvä käsikirjoitus ottaa huomioon mediaesityksen sujuvuuden sekä varmistaa sisällön tarkoituksen mukaisen ymmärtämisen. Karisto & Leppänen kirjassa Todellisia tarinoita, radiodokumentin tekeminen, todetaan käsikirjoittamisesta seuraavaa: *vaikka sisältö olisi kuinka painava, terävä tai uutta oivaltava tahansa, sanottava ei mene perille, ellei sillä ole toimivaa muotoa. Käsikirjoitus on siis sisällön ja muodon synteessin hakemista.*

Esityksen tyylilajin ollessa didaktinen eli tarkoitettu opetuskäyttöön, käsikirjoituskin tähtää muodoltaan enemmän sisällön esiintuomiseen kuin elämyksellisyyteen. Tosin, elämyksellisyydestä ei sinänsä ole oppimisessa haittaa, päinvastoin. Oppimateriaalina käytettävän mediatuotteen käsikirjoittaminen alkaa kokonaiskuvan hahmottamisella kyseisestä kurssista tai opintokokonaisuudesta. On mietittävä millä tavalla mediatuotteen sisältö edistää opittavan aiheen ymmärtämistä ja onko käytettävän median ominaisuuksissa jotain, joka erityisesti palvelee kyseessä olevan aiheen esittämisessä.

4.1 Sivukarttasuunnitelma

Verkkoympäristön valmistelun aloitin kurssikuvauksien perusteella tehdyllä sivukarttasuunnitelmalla. Suunnitelmassa määrittelin pääasiat, sekä niiden yksityiskohtaisemmat sisällöt, jotka kattaisivat valokuvauksessa osattavat perustaidot. Samalla ideoin jo yksittäisiä erilaisia verkkosivulle upotettavia multimedian sovelluksia, jotka parhaiten havainnollistaisivat tiettyjä valokuvauksen ilmiöitä.

Kuva 1. Sivukarttasuunnitelma valokuvatuotannon ja kuvaamisen perusteet verkkosivustosta.

4.2 Ulkoasun valmistaminen

Sivusto on koottu Macromedian Dreamweaver –ohjelmalla ja interaktiiviset osat saman valmistajan Flash –ohjelmalla. Tekeminen alkoi pienellä kartoituksella tarpeista. Kohderyhmä on valokuvauksesta kiinnostuneet ja viestintäalan opiskelijat, jotka ovat visuaalisesti ja kuvallisesti suuntautuneita. Sivuston ulkoasun tulisi siis olla visuaalisesti kiinnostava ja sisältää paljon valokuvia. Samalla suunnittelussa oli pyrkimys toimivaan sivustorakenteeseen ja logiikkaan, joka olisi helposti käyttäjän omaksuttavissa.

Otsikkosivujen ulkoasuksi kehittyi näkymä, jossa vasemmalla puolella sivua on suuri mustavalkoinen kuva, johon on upotettu linkit asiasisältösivuille. Oikealla puolella otsikkosivua on lyhyt kuvailu esittelytekstinä asiasisältösivujen sisällöstä. Samalla

tekstissä on tekstilinkit ko. sivuille varmistukseksi, jos vasemmanpuoleinen kuva ei jostakin syystä avaudu käyttäjälle.

Valokuvatuotanto

Tervetuloa opiskelemaan valokuvausta verkkoon. Tämä oppimateriaali on valmistettu Jyväskylän aikuisopiston audiovisuaalisen viestinnän perustutkinnon valokuvauksen opiskelun tueksi.

Kuvaamisen perustekniikat -osiossa käsitellään valokuvauksen perusasioita kameralaitteiston, valokuvatekniikan ja -ilmaisun näkökulmasta.

Studio ja miljöötyöskentely -osiossa keskitytään henkilö- ja tuotekuvaukseen studio-olosuhteissa ja miljöössä. Tämä osio valmistuu myöhemmin vuonna 2005.

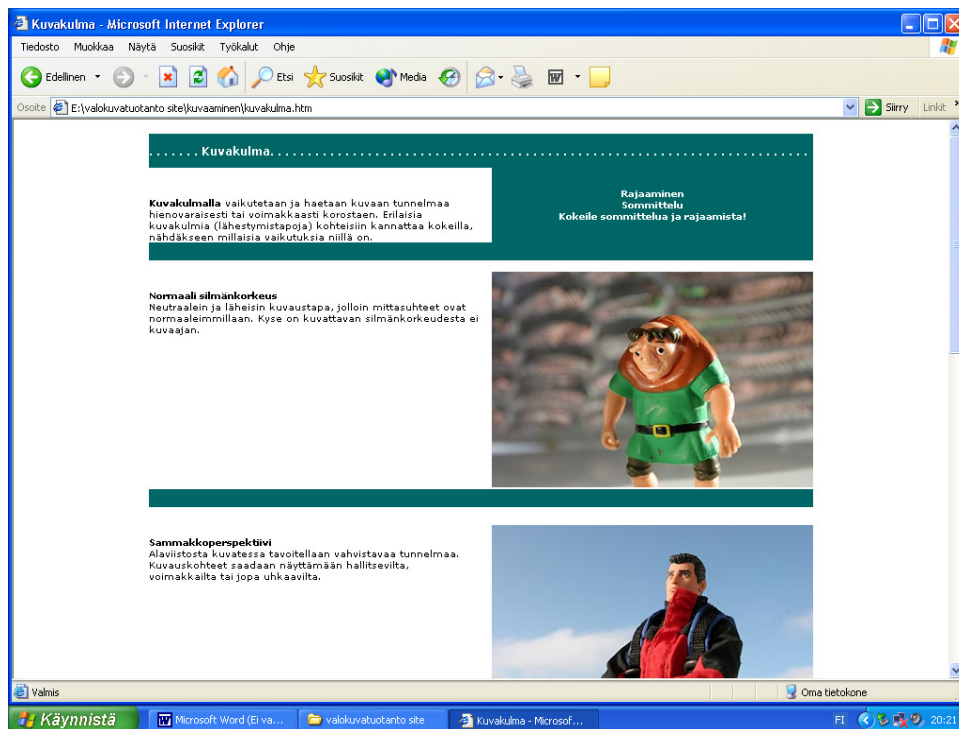
Dokumenttikuvaus ja kuvajournalismi -osiossa on aiheeseen liittyvä luentomateriaali sekä dokumenttiprojektitehtävä. Tämäkin osio valmistuu myöhemmin vuonna 2005.

Tehtävät -osiossa on kerätty valokuvatuotannon kurssien yhteydessä käytettyjä tehtäviä. Kurssin vetäjä määrittelee, mitkä tehtävät milloinkin tehdään. Tietysti tehtäviä voi tehdä omaan tahtiinkin.

Palautteet ja kuvagalleria -osiossa voi selailla ja kommentoida tehtäviin tulleita kuvia sekä liittää kansioihin myös omia tehtävänpalautuskuvia kommentoitavaksi kouluttajille tai muille sivuilla kävijöille.

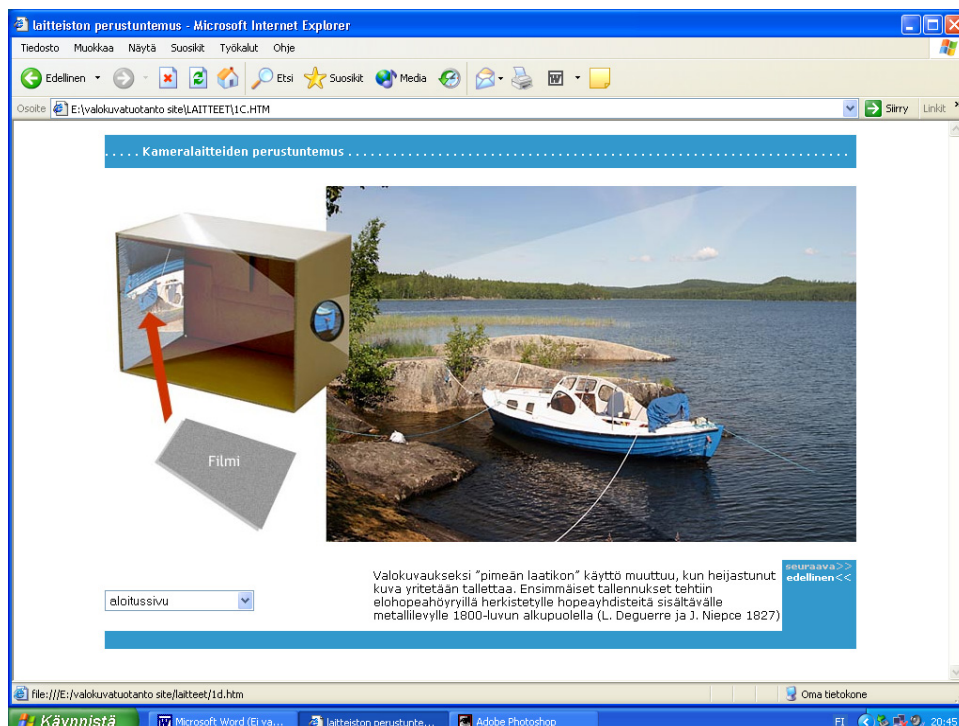
Kuva 2. Esimerkki otsikkosivusta: valokuvatuotanto -sivuston aloitussivu.

Asiasisältösivujen ulkoasussa on taulukoimalla muodostettu alueita teksteille ja kuville. Eri aihepiirit on erotettu väreillä, jotta käyttäjän olisi helppo ymmärtää sivuston logiikkaa. Kaikki kameralaitteiston hallintaan liittyvät sivut saivat rauhallisen ja vakaan sinisen tunnusvärin. Valottamisen tunnusväriksi tuli luonnollisesti harmaa valotusmittarin toimintaperiaatteen mukaisesti (heijastuvan valon valotusmittari mittaa tarkimmin 16% heijastavasta keskiharmaasta). Liike sivujen väri on energisen keltainen ja kuvaaminen osiossa tarkastellaan kuvakulmaa, rajaamista ja sommittelua maanläheisen vihreän sävyissä. Tehtäväosion tunnusvärinä on elinvoimainen oranssi ja galleriaosio on näyttelytilamaisen puhtoisin valkoinen.

Kuva 3. Esimerkki asiasisältösivusta: kuvakulma –sivu kuvaaminen osiosta

Sivujen rakenne on muodostettu taulukoilla joissa on vakioleveydet tekstile ja kuville. Leveyksiä on kaksi: kapeampi (ks. kuva 3), jossa kuvalle ja tekstile saman verran tilaa sekä leveämpi luentokuvasarjoja varten (kuva 4).

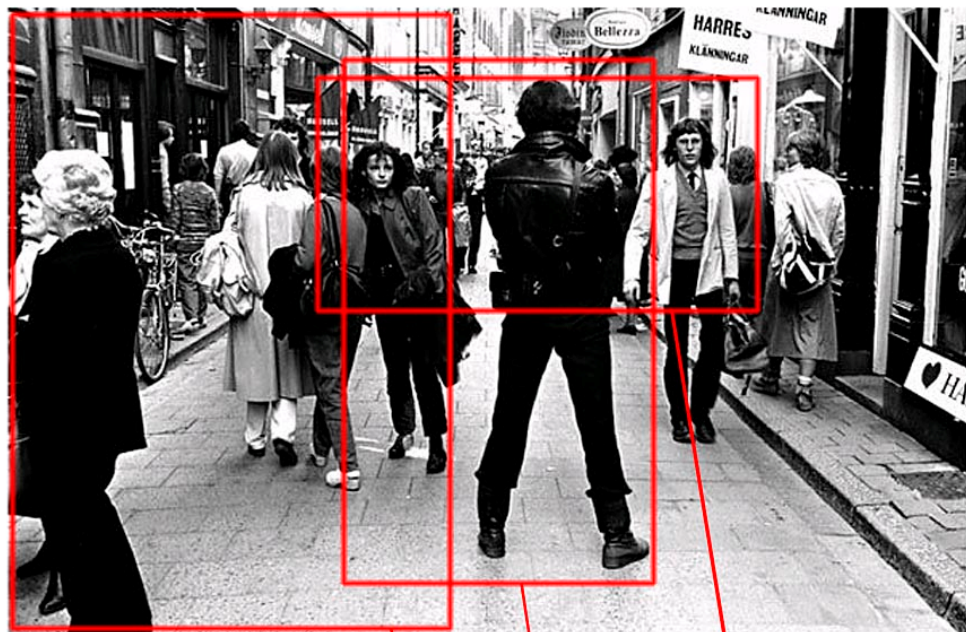
Kuva 4. Esimerkki kuvasarjasivusta, jossa leveä 800 pikselin kuva

Sivuston maksimileveydeksi määrittelin 800 pikseliä. Koska tällä hetkellä yleisimmät näyttöihin asetetut leveydet ovat yli 1000 pikseliä, jää reunoille vielä keventävää tyhjää tilaa ja 600 x 800 pikselin näyttöasetuksilla sivustoa voi vielä katsella ilman että tarvitsee käyttää vierityspalkkia sivusuunnassa.

4.3 Flash -sovellukset

Sivustolle liitetty Flash -sovellukset on valmistanut suunnitelmien mukaan audiovisuaalisen ammattitutkinnon opiskelija Anna-Maija Laulumaa. Suunnitelmissa määrittelin Flash -sovelluksille tarkat ulkomitat ja sisällön. Tarvittaessa toimitin myös kuvat lopullisessa koossa. Sovelluksiin, joissa on tekstiä, olen lisännyt ne myöhemmin. Flash -sovelluksien ajatus on havainnollistamisessa. Esimerkiksi rajaamisen sivulla löytyy sovellus, jolla voi klikkaamalla kuvien nimiä nähdä millaisia erilaisia vaikutelmia voi saada aikaiseksi rajaamalla kuvista osia eri kohdista (kuva 5). Alkuperäisessä sovelluksessa kuvat rajautuvat siten, että rajauksen ulkopuolinen alue rajautuu animaationa valkoiseksi.

Katsele allaolevia kuvien nimiä klikkailemalla erilaisia tulkintoja, joita syntyy tästä kuvasta rajaamalla eri tavoin

Alkuperäinen kuva

Ostoksilla

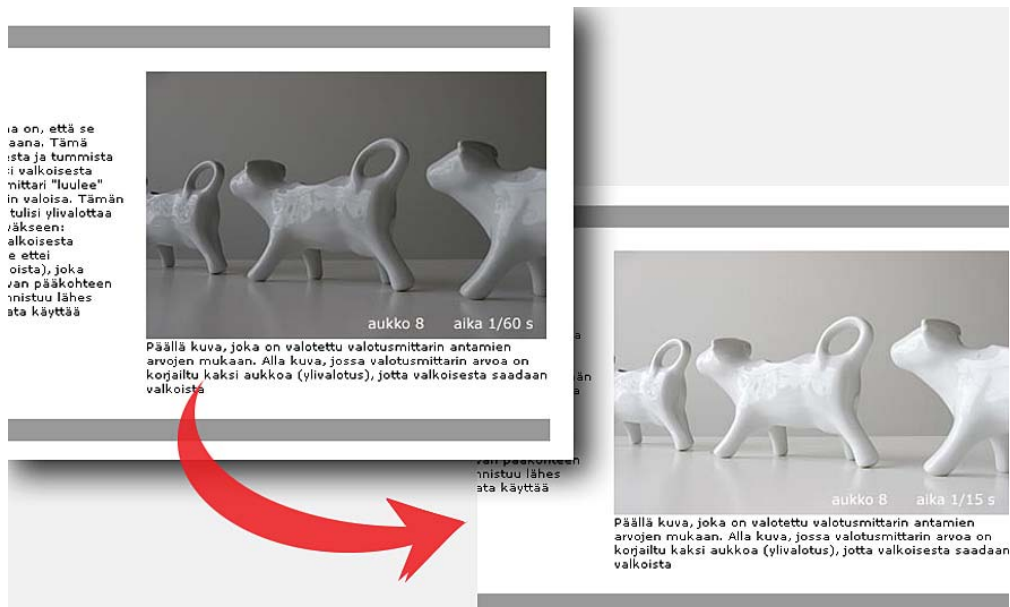
Kohtaaminen

Kolmiodraama

Kuva 5. Flash-sovellus, jonka tarkoituksena havainnollistaa rajaamista. (kuva Mikko Hietaharju)

4.4 Kuvat ja kuvaparit

Flash –sovellusten lisäksi sivuille voi tuoda myös muita erikoistehosteita. Tekniikka, jossa kuva vaihtuu toiseksi kun hiiri viedään kuvan päälle (rollover tai on mouse over), osoittautui erittäin havainnolliseksi monessa tilanteessa. Esimerkiksi valottamisen muutoksien vaikutusta esitellessä päällimmäisenä on kuva, joka on automaattisen valonmittauksen jäljiltä alivalottunut sävyiltään tumma ja alta ilmestynvä on kuva, jossa valotus on korjattu oikeaksi.

Kuva 6. On mouse over –kuva, joka havainnollistaa valotuksen muutosta

Sivustolla olevat kuvat ovat pääsääntöisesti joko tätä käyttötarkoitusta varten tai aikaisemmin itse kuvaamiani. Osaa kuvista olen käyttänyt jo pitkään luokkaopetuksessa esimerkikuvina tai kuvasarjoina. Esimerkiksi liikekuvasarja on kokonaisuudessaan ollut aikaisemmin luentomateriaalina. Vanhemmat kuvat on skannattu dioista tai negatiiveista ja käsitelty kuvankäsittelyohjelmassa tarkoituksen mukaiseen kokoon. Uudemmat kuvat on kaikki kuvattu digitaalisella järjestelmäkameralla. Kuvat ovat

tärkeä osa sivuston rakennetta ja yleisilmettä. Aiheisiin sopivia kuvituskuvia olen etsinyt arkistoista ja kuvannut tarpeen mukaan.

4.5 Kuvankäsittely

Valokuvien optimointi verkkokäyttöä varten pitää sisällän kuvakoon määrittelyä, roskien poistoa, sävykorjailua, terävöitystä ja pakkaamista. Asiasisältösivuille tarkoitetut kuvat ovat pääsääntöisesti määritelty alle 340 pikselin levyisiksi, jotta kuvan viereiseen taulukon soluun mahtuu kirjoittamaan tekstiä. Osittain kuvia on pienennetty vieläkin pienemmiksi. Kuvien tiedostokokoa on hallittu JPG –pakkamisella, jossa pakkaamisen laatu on määritelty pääsääntöisesti keskihyväksi (level 6). Tavoitteena on ollut sisällyttää kokonaisuudessaan yksittäisen sivun tiedostojen koko alle 100 kilotavun. Silloin sivujen pitäisi toimia suhteellisen nopeasti hitaammalla modeemiyhteydelläkin. Esimerkiksi otsikkosivujen isot kuvat ovat noin 45 kilotavun kokoisia. Tiedostokokoylityksiä tosin helposti tulee, jos sivulla on yhtä aikaa tavallisia kuvia, on mouse over –kuvapareja ja Flash -sovellus, joka sisältää kuvia.

Osaan kuvista olen lisännyt myös infografiikka vektorigrafiikkaohjelmaa (Macromedia Freehand) tai käsitellyt niitä kuvankäsittelyohjelmaa (Adobe Photoshop) käyttäen. Grafiikalla ja kuvankäsittelyllä olen pyrkinyt selventämään vaikeasti selitettävää informaatiota esimerkiksi kamerateknisten rakenteiden toiminnassa.

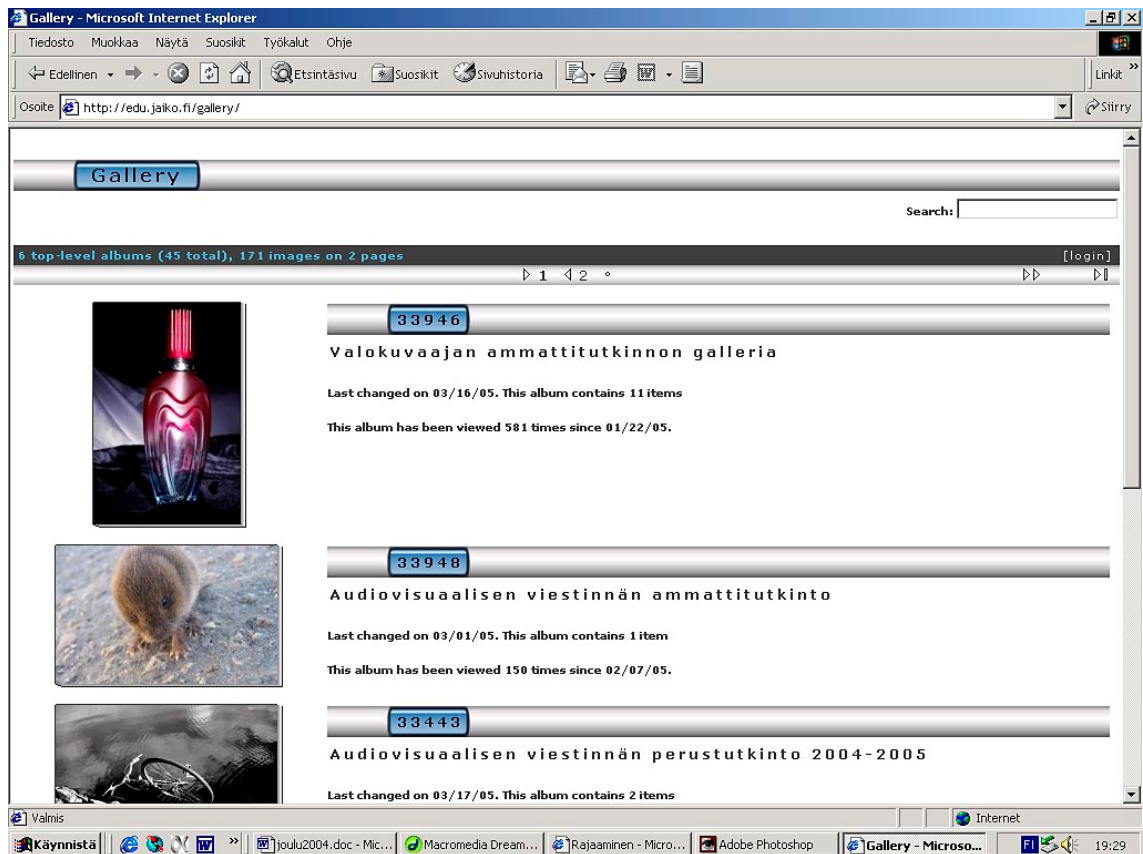

Kuva 7. Infografiikkaa lisättynä valokuvaan kaksisilmäisen peiliheijastuskameran toimintaperiaatteen havainnollistamiseksi.

5 GALLERIA

Idea gallerian lisäämisestä sivulle syntyi, kun pohdin tehtävien palauttamista verkon kautta. Tavoitteena oli luoda ympäristö, johon käyttäjät voisivat luoda määrättyihin tehtävääiheeseen mukaisiin osioihin tehtävänpalautuskuvia. Näitä kuvia sitten voisivat sekä käyttäjät ja kouluttajat kommentoida ajasta ja paikasta riippumatta. Samalla syntyisi ajan kuluessa kuvakokonaisuus, josta tulevat opiskelijat voisivat mitata tasoaan ja nähdä tehtävien esimerkkitehtäviä.

Sopivan gallerian etsiminen, joka täyttäisi asetetut vaatimukset, aloitin satunnaisella internetin selaamisella. Samanaikaisesti kyselin myös muutamalta verkkoasiantuntijalta vinkkejä valmiista käytettävissä olevista gallerioista sekä mahdollisuuksista gallerian tekemiseen. Hakutekniikkana internetissä käytin kuvatoimistojen, valokuvaajien ja eri harrastepiirien ylläpitämiä gallerioita. Varsin usein galleriat olivat itse tehtyjä yksinkertaisia listoja kuvista, joissa kuvat aukesivat klikkaamalla suuremmiksi. Erään suomalaisen harrasteseuran sivuilta löysin lopulta gallerian, joka piti sisällään kaivattuja toimintoja ja näytti muutenkin riittävän käyttäjäystävälliseltä. Galleria-ohjelma osoittautui (Gallery 1.4.4. PL6) pieneksi ilmaiseksi jaossa olevaksi ohjelmaksi, jonka voi kopioida valmistajan sivulta ja liittää omaan sivustoon mukana tulevien ohjeiden mukaan.

Kuva 8. Gallerian avausnäky.

Galleriaohjelman tärkeimpiä ominaisuuksia käytössämme ovat mahdollisuus antaa opiskelijoille joko henkilökohtaiset tai ryhmäkohtaiset tunnukset kuvien lisäämiseen ja poistamiseen, albumien tekemiseen ja niiden järjestelemiseen. Olen luonut pääsääntöisesti koulutusryhmäkohtaisia albumeja joihin ko. opiskelijat ovat lisänneet omat kansionsa. Ohjeet kuvien laittamiseksi galleriaan löytyvät valokuvatuotannon sivustolta gallerian esittelysivulta. Kuvankäsittelyohjeita galleriakuville –sivulla on vielä perusohjeita saattaa kuvat galleriaan laitettavaan kuntoon. Ohjeissa on keskitytty rajaamiseen, roskien poistoon, sävyjen hallintaan, kuvakoon määrittelyyn, terävöintiin sekä pakkaamiseen.

Galleria on toiminut moitteettomasti ensimmäisten 3 kuukauden kokeilujakson aikana. Opiskelijat ovat lisäilleet kansioihinsa tehtävänpalautuksia ja muita kuviaan, joita on sitten kommentoineet niin kouluttajat kuin opiskelijatoverit. Kuvien määrään luonnollisesti vaikuttaa valokuvakursseilla sovitut palautusmenetelmät. Tarkoituksena on antaa mahdollisuus jokaisen kuvaustehtävän palauttaminen galleriaan. Tosin

muutkin palautusmahdollisuudet (originaalidiat, vedokset, tulosteet, sähköpostiliitteet jne) katselmuksiin pidetään edelleen voimassa.

6. KOKEMUKSIA VERKKOMATERIAALIN VALIMSTAMISESTA JA KEHITTÄMISESTÄ

Laajan yhtenäisen oppimateriaalin tekeminen sisällöistä, jotka ovat olleet aikaisemmin kontaktiopetuksen runkona, osottautui vaikeammaksi kuin aloittaessa kuvittelinkaan. Kontaktiopetuksen etuna ovat monivivahteiset tilanteet, joissa on mahdollisuus ratkaista ongelmatilanteita nopeasti ottaen huomioon vastaanottajan osaamistason. Tyypillistä on, että opetustilanteet elävät ryhmän, aikataulujen ja mahdollisuuksien mukana. Kontaktiopetuksessa käytetty elävä kieli muuttuu kirjoitettuna helposti vaikeaselkoiseksi naiiviksi kapulakieleksi. Tämä vahvistaa vielä enemmän kuvien ja mediasovellusten arvoa verkkomateriaalina.

Verkkomateriaalia tehdessä täytyy ottaa huomioon, että opiskelijalla ei ole mahdollisuutta heti kysyä kouluttajalta lisätietoja. Aineisto tulee muodostaa yhtä aikaa täsmälliseksi tietoa antavaksi ja silti oivalluksia, pohdintaa ja toimintaa herättäväksi, jotta opiskelumotivaatio pysyisi yllä ja verkkosivustoilla olisi tarkoituksenmukaista tarjottavaa. Hyvä ja yksityiskohtainen suunnittelu auttaa tiettyyn työskentelyn vaiheeseen asti. Työprosessin edetessä tekemiseen tulee uusia ideoita ja suunnitelmat muuttuvat, jolloin kokonaisuuden hajoaminen on vaarassa. Toisaalta jo aikaisemmin esiin tullut verkkomateriaalin helppo päivitettävyyys tarkoittaa käytännössä sitä, että sivusto ei ole koskaan valmis, vaan toivottavasti jatkuvassa muutoksen ja kehityksen tilassa.

Havainnolliset kuvasarjat, kuvaparit sekä flash-komponentit toimivat hyvin myös kontaktiopetuksessa. Jos luokkatilassa on mahdollisuus verkkoyhteyteen ja dataprojektorin käyttöön, on valmista materiaalia aina saatavilla. Samalla kun materiaalin pohjalta opettaa, voi arvioida sen laatua ja ideoida uutta tarpeellista lisättävää sivustolle. Jatkossa myös kursseilla syntynyttä kuvamateriaalia tullaan mahdollisesti käyttämään esimerkkeinä. Tehtävien yhteydessä voisi olla linkki, josta saa katseltavakseen kuvasarjan ko. tehtävän suorituksista. Tehtävänannon yhteydessä esimerkkien merkitys voi tietysti olla sekä positiivista että negatiivista. Hyvänä puolena on tehtävän tarkoituksen selkeytyminen sekä tason nostaminen riittävän vaativaksi. Hyvälaatuiset esimerkkikuvat pakottavat uudetkin tekijät yrittämään parastaan. Vaarana

esimerkki suorituksissa on luovien ratkaisujen kaventuminen, sillä valmiit ratkaisut saattavat tuottaa samankaltaisia mallin mukaisia tuotoksia.

Tehtävien sijainti yhdessä ja kaikille avoimessa paikassa selkiyttää sekä kurssirakennetta ja helpottaa tehtävän antoa. Tietämällä etukäteen tavoitteen ja kurssin suoritustavan opiskelija voi jäsentää paremmin myös kurssin sisältöä. Silloin toivottavasti saavutetaan myös motivoituneempi ja tavoitetietoisempi asenne oppimiselle.

6.1 Galleria ja sen tulevaisuus

Projektin parhaiten onnistunut kokeilu näyttäisi olevan galleria. Se toimi heti asennuksen jälkeen koehenkilöillä ja se saatiin nopeasti käyttöön myös opiskelijoille. Kuvien lisäksi sinne on kertynyt myös arvokasta palautettakin. Galleria toimii hyvin myös esittelykäytössä. Uudet hakijat, jotka kyselevät koulutuksen sisällöstä saavat esitteen lisäksi varsin hyvän ja ajankohtaisen mielikuvan siitä, mitä konkreettista voi koulutuksessa saada aikaan. Myös näyttöjen arvioijina toimineet työelämänedustajat ovat kertoneet käyttäneensä galleriaa saadakseen yleiskuvan opiskelijoiden osaamistasosta.

Gallerian kehittäminen onkin studio- ja miljöökuvauksen sekä dokumenttikuvauksen ja kuvajournalismin osioiden valmistamisen ohella noussut sivuston tekemisessä varsin tärkeään asemaan. Gallerian eteenpäin vieminen alkaa uuden ulkoasun suunnittelulla. Tällä hetkellä ulkoasuna on ohjelman tekijän valmis pohja. Tarkoituksena on saada galleria näyttämään persoonallisemmalta ja yhteensopivalta muun valokuvatuotannon sivuston kanssa. Tämä toteutuu taustavärin valinnalla ja tekemällä galleriaan omat rakennekuvat. Tavoitteena on yleisilmeeksi avara ja valoisa näyttelytilan tuntu.

Olemme alustavasti olleet yhteydessä myös toiseen oppilaitokseen (Keski-Suomen käsi- ja taideteollisuusoppilaitos, kuvallisen ilmaisun perustutkinto/valokuvaus) kyselemällä halukkuutta osallistua virtuaaligalleriatoimintaan. Käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksessa on valokuvauksen osasto, jossa opiskelee noin 40 kuvallisen ilmaisun perustutkinnon opiskelijaa kolmella eri vuosikurssilla. Galleriaan olisi mahdollisuus tehdä jokaiselle vuosikurssille omat pääarkistot, jossa he voisivat omilla tunnuksillaan toimia. Tavoitteena on luoda ympäristö, joka lisäisi opiskelijoiden välistä yhteistoimintaa ja

vilkastaisi keskustelua valokuvista. Aikaisempaa yhteistoimintaa ko. oppilaitoksen kanssa on ollut Keskisuomalaista nuorta valokuvausta esittelevä näyttely Helsingissä Laterna Magicassa sekä kouluttajavaihtoa ja laitteiden lainaamista.

6.2 Keskustelufoorumi

Suunnitelmissa on myös avata keskustelufoorumi, joka toimisi ympäristönä kokemusten vaihtoon, erilaisten pulmien ratkaisupaikkana tai vaikkapa verkostoitumiseen.

Tutustuttuani muutamaan eri alojen keskustelufoorumeihin näyttäisi siltä, että vilkkainta keskustelu on vapaamuotoisena samankaltaisten aihepiirien ympärillä. Erilaiset harrasteryhmät erityisesti jakavat kokemuksiaan ja tietojaan kadehdittavan auliisti. Kadehdittavaa se on siksi, että aiheisiin liittyvää monimuotoista ja kokemusperäistä tietoa harvoin oppilaitosympäristössä on niin helposti saatavilla. Tämän vuoksi valokuvauksen keskustelufoorumi pyrittäisiin pitämään niin vapaamuotoisena kuin mahdollista kuitenkin menettämättä kontekstia. Toinen syy vapaamuotoisuuteen on vaara, että rajatut keskusteluaiheet ja turhan voimakas asiallisuus saattavat tyrehtyttää helposti keskusteluintoa. Kontaktiopetuksessa sekä verkkokeskustelu ympäristön kautta olisi mahdollisuus kerätä myös usein kysyttyjen kysymysten listaa, joilla yritettäisiin saada mahdollisimman monipuolisia vastauksia tavallisimpiin ongelmiin. Usein tämäntyyppiset kysymykset ja vastaukset ovat opettavaisempia kuin tarkka asioiden yksioikoinen läpikäyminen, koska kysymyksen takana on yleensä kokemuksellinen ongelma.

YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tekemisen aikana valokuvatuotannon sivuston muoto on kasvanut tarkasta suunnitelmallisuudesta enemmänkin yhteistä valokuvauksen keskustelua ja analysointia kehittävään suuntaan. Näkisinkin verkko-oppimisympäristömme laajentuvan enemmänkin gallerian ja keskustelufoorumien kautta, kuin asiaan keskittyvän tietopakettien valmistamiseen. Tietopakettien aiheen käsittelykin voisi suuntautua enemmän esimerkkikuvien ja –tilanteiden esittelyyn. Tästä esimerkkinä on tuleva valaisun havainnollistamiseen tarkoitettu kuvapankki. Osiossa esiteltäisiin jokin kuva ja karttapiirros sen tekemiseen käytetyistä studion valoista sekä lista oleellisista kuvaustiedoista. Kuvapankkiin voisi sivuilla kävijät ehdottaa erilaisia valaisuideoita jaettavaksi toisille.

Helppokäyttöinen ja elävä galleria sekä keskustelu ympäristö mahdollistavat vaivattomasti yhteistyön aloittamisen eri oppilaitosten ja yhteisöjen kanssa niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Tosin kovin suuri laajentaminen vaatii jo kyseisten foorumien laajamittaisempaa suunnittelua käyttöliittymän ja tarkoitusperien suhteen. Mukaan täytyisi samalla tulla myös jotain ylläpitäjän järjestämää aktivaatiota. Esimerkiksi kuukauden kuvaajan valitseminen ja haastattelu tai erilaiset teemalliset valokuvauskilpailut tehostaisivat varmasti verkkoympäristön käyttöä.

LÄHTEET:

Karisto, H & Leppänen, A 1997: Todellisia tarinoita, radiodokumentin tekeminen. Helsinki. Oy Edita Ab.

Manninen, J & Pesonen, S 1997: Uudet oppimisympäristöt. Helsinki. Aikuiskasvatus 17.

Opetushallitus 2001: Audiovisualisen viestinnän perustutkinto. Määräys 14/011/2001. Helsinki. Opetushallitus.

LIITTEET:

<http://opix.jaiko.fi/valokuvatuotanto>

<http://edu.jaiko.fi/gallery>